

Oreodownik Krotoszyński

Pismo urzędowe dla miasta i powiatu Krotoszyńskiego.

Wychodzi

we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata

kwartalnie 1,95 mk., z odnośnieniem do domu przez pocztę 24 fen. więcej.

Redakcja druk i nakład
Fr. Lacha w Krotoszynie.

Telefon 143.

Cena ogłoszeń:

od wiersza drobnego lub miejsca odpowiedzialnego 20 fen., od wiersza dubelt. 40 fen.
Reklamy 40 fen. od wiersza.
Ogłoszenia przyjmuje się najpóźniej do 9-tej godz. przed poł. w dniach wydania.

Nr. 62.

Ekspedycja
ulica księżąca nr. 24.

Krotoszyn, sobota, dnia 24-go maja 1919.

Ekspedycja
ulica księżąca nr. 24.

Rok 71.

Dział urzędowy.

Wykazy dekretu o 8miodzinnym dniu pracy.
Oreodownik z dnia 22. 4. 19.

Wszelkie składy mogą być otwarte w dni rano od 8-mej rano do 6-tej wieczorem. W tym czasie udziela się personelowi dwóch godzin wolności na przerwę obiadową.

Składy mające na sprzedaż mleko, mogą otwierać godz. rzyhlej. W niedzielę i święta są składy w pełni zamknięte. Wyjątki dozwala się tylko na sprzedaż mleka, pieczywa i świeżych kwiatów i to od 8-mej do 9-tej i pół rano. Niedziel wyjątkowych, których składy wolno mieć otwarte i personelowi zatrudniać, ustanawia się 4, i to dwie Gwiazdka, jedną przed Wielkanocą, jedną przed Bożemi Świątkami.

W miejscach, gdzie przypada odpust na niedzielę, można wyjątkowo zezwolić na prace 8-mio godzinną.
Krotoszyn, dnia 20. maja 1919.

Starosta.
Skoroszewski.

Panów burmistrzów, rządców dóbr i sołtysów ich zastępców niniejszym wyzywam, by mi podali do 8. czerwca r. b. spis wszystkich koni, (podług ankiety) znajdujących się w ich obwodzie.

W rubryce Uwagi należy następnie konie osobno zaznaczyć:

- konie niżej 4 lat,
  - ogierzy,
  - klacze wysoko żrebne, albo które w ostatnich 14 dniach się ożrebiły,
  - konie ślepe na oba oczy,
  - konie które z powodu choroby do marszu nie sądatne lub też dla niebezpieczeństwa zarazy ze stajni wyprowadzać nie wolno.
- Konie 1. służbowe, 2. do służby pocztowej, nie muszą być w opisie wymienione.

Krotoszyn, dnia 20. maja 1919.

Starosta.
Skoroszewski.

Urząd dla spiritusu do obywateli.

Urząd dla spiritusu istniejący obecnie pod nazwą polskimi, ma dwa zasadnicze zadania: zwalczanie alkoholizmu przez podniesienie ceny spiritusu i zasilenie Skarbu podatkiem, jaki przyznaje się właścicielom winiarni, piwowarów i browarów. Wobec zapadłej klasy zamożniejszej, pijące drogie winy alkoholowe.

Wśród kłesk, jakie spadły na Polskę po wojnie, największe jest wzrost alkoholizmu i tajny handel winem, a ten ostatni, stając się źródłem kolosalnych dochodów, ogarnął nie tylko paskarzy i koczowniczych, komisjonerów, lecz także właścicieli gorzelni, browarów i wojskowych na terytorjach pozafron-tycznych, nawet członków Straży Ludowej, zbrodniczo działających paskarstwo spiritusowem.

Straszną jest rzeczą rozwój tajnego handlu winem, lecz nie mniej przerażającym jest fakt, że wśród ludzi, którzy interes własny stawiają wyżej dobra społeczne, widzimy obywateli, ktorými nie ciemnota, lecz zbrodnicza chęć zysku. Władze państwa, nie nadużyły skonstratowane przez odnośne władze, są już w drodze dochodzenia przez Sąd

Pozostawiając więc sądowi ustanowienie winy winy dla oskarżonych. Urząd dla spiritusu jest ustanowiony, że nie tylko surowe karę, lecz i uświadamienie obywatelskie powstrzymają obywatelstwo bezprawia i lidwy, podcażających młody organizm państwa Państwa Polskiego.

Krotoszyn, dnia 22. maja 1919.

Starosta.

Biuro Komisji szacunkowej podatku dochodowego (na Starostwie) jest otwarte tylko we wtorki i w piątki od godz. 9-12 przed poł. dla publiczności otwarte.

Krotoszyn, dnia 21. maja 1919.

Starosta.

U kupca Albina Wiatrolika w Krotoszynie ul. kałiska została urządzona sprzedaż mąki.

Krotoszyn, dnia 18. maja 1919.

Starosta.

Gminy i dominje wzywa się o niezwłoczne uiszczenie się z podatku do izby rolniczej w kasie powiatowej.
Krotoszyn, dnia 21. maja 1919.

Starosta.

Obwieszczenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że wszelkie komunikacje kolejowe z Niemcami są zerwane. Przelto nie wystawia się żadnych przepustek na wyjazd do Niemiec.

Krotoszyn, dnia 23. maja 1919.

Zrodowski, komendant placu.

Ogierzy rządowe stoją w tym roku na stacjach do 1. sierpnia.

Krotoszyn, dnia 20. maja 1919.

Wielkopolska rządowa sładnia w Gnieźnie.

Rozporządzenie, co do polskich papierów państwowych.

§ 1.

Wszelkie kapitały, które wolno podług ustaw i rozporządzeń niemieckich i pruskich umieszczają w niemieckich i pruskich papierach państwowych, wolno umieszczać w polskich papierach państwowych.

§ 2.

We wszystkich przypadkach, w których ustawy i rozporządzenia obowiązujące wymagają umieszczenia kapitałów z pupilarną pewnością, wolno umieszczać kapitały w polskich papierach państwowych.

Poznań, dnia 2. maja 1919.

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej.
Adam Poszwiński. X. Adamski.

Dotyczy handlu cykorją.

Zwraca się uwagę na to, że handel cykorją nie jest wolny, tylko podlega ograniczeniom według dotychczasowych przepisów, mianowicie według obwieszczenia dotyczącego cykorji z dnia 6. kwietnia 1916 (Dziennik Ustaw Rzeszy str. 254) z mianą dnia 8. czerwca 1917 (Dziennik Ustaw str. 482) wskutek zmienionego położenia politycznego wstąpił w miejsce „Kriegsauschluss“ namocy rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 7. stycznia b. r. Główny Urząd Żywnościowy w Poznaniu, który ze swej strony złał prawa na Obwodowy Urząd Gospodarczy (Bezirkswirtschaftsstelle) w Poznaniu.

Kto posiada zapasy cykorji, winien ilość i rodzaj ich podać aż do 1. czerwca b. r. wspanianemu Obwodowemu Urzędowi Gospodarczemu. Niezastosowanie się do tego przepisu podlega karze wedle obowiązujących przepisów.

Główny Urząd Żywnościowy.

Oddział administracyjny.

Dr. Drzażdżyński.

Przepisy dotyczące wyborów do Sejmu warszawskiego.

I. Czas głosowania.

- Głosowanie rozpoczyna się o godz. 8 rano i trwa bez przerwy do godz. 10 wieczorem (ord. art. 55).

- Głosowania raz rozpoczętego nie wolno przerywać.

Gdyby wskutek siły wyższej czynności wyborcze były wręcz uniemożliwione, Komisja Wyborcza może przedłużyć głosowanie o kilka godzin lub odroczyć do dnia następnego (ord. art. 57).

- W razie przerwania głosowania – winna Komisja Wyborcza opieczętować akta wyborcze i urnę wyborczą i przechować je pod osobistą odpowiedzialność przewodniczącego (ord. art. 58).

II. Prawo przebywania w lokalu wyborczym.

- Prawo przebywania w lokalu wyborczym przysługuje:

a) członkom Komisji Wyborczych,
b) poszczególnym wyborcom tylko podczas oddawania głosu,

c) przedstawicielom grup wyborczych, zgłoszonym przez pełnomocników po jednym z wyborców (ord. art. 62). Na żądanie pełnomocnika wystawia Główna Komisja Wyborcza przedstawicielowi grup wyborczych legitymację, stwierdzającą ich prawo do reprezentowania swoich grup w lokalu wyborczym w dniu głosowania (instr. do art. 62).

- Osoby, któreby zakłócały spokój albo agitowały, wolno przewodniczącemu usunąć z lokalu wyborczego; w razie zaś usiłowania ponownego wejścia, wolno skazać je na grzywnę do stu marek (dwieście koron) (ord. art. 61).

Przedstawiciela grup wyborczych może Miejskowa Komisja Wyborcza w podobnych przypadkach wydalic z lokalu wyborczego dopiero po bezskuteczności poprzedniego upomnienia. Fakt wydalenia musi się zaznaczyć w protokole komisji (ord. art. 63).

III. Spokój podczas głosowania.

- W czasie głosowania nie wolno ani w lokalu wyborczym, ani w budynku, w którym się ten lokal znajduje, ani też na ulicy lub na placu przed wejściem do budynku w promieniu stu metrów, wygłaszać przemów do wyborców lub w jakikolwiek sposób agitować (ord. art. 64).

- W razie gdyby tłumne zgromadzenie się publiczności tamowało wyborcom dostęp do budynku lub do lokalu wyborczego, przewodniczący komisji poczyni potrzebne zarządzenia, by zapewnić wyborcom swobodny dostęp (ord. art. 65).

- W celu wykonania zarządzeń przewodniczącego, oddana będzie do jego rozporządzenia straż w odpowiedniej sile (ord. art. 66).

IV. Sposób głosowania.

- Głosowanie odbywa się w sposób następujący: Wyborca, wchodząc do lokalu wyborczego, udaje się do stołu, przy którym siedzi Miejskowa Komisja Wyborcza i wymienia swe nazwisko; po sprawdzeniu przez członka, prowadzącego protokół, czy nazwisko wyborcy znajduje się na liście wyborców, otrzymuje wyborca kopertę do głosowania, wkłada w nią kartę i po zaklejeniu wręcza ją przewodniczącemu komisji; ten, sprawdzwszy stempel na kopercie, wrzuca ją do urny wyborczej; jednocześnie inny członek komisji notuje obok nazwiska wyborcy, że tenże głos swój już oddał, poczem wyborca oddala się z sali (ord. art. 70).

Chorem i kalekom, stawającym w lokalu wyborczym osobiście, wolno posługiwać się przy oddaniu głosu pomocą innych osób (instr. do art. 6).

- Na kartach do głosowania podaje się tylko numer listy kandydatów, na którą się chce głosować (zob. jeszcze H. II i III).

3. Przewodniczący nie przyjmuje karty do głosowania, którąby wyborca pragnął oddać bez złożenia jej do koperty urzędowej; również nie przyjmuje kopert, oznaczonych jakimkolwiek znakiem poza stemplem urzędowym (ord. art. 72).

4. Przewodniczący Komisji Wyborczej może żądać od osoby głosującej dokumentów w celu ustalenia jej tożsamości; od decyzji przewodniczącego można odwołać się do Miejskowej Komisji Wyborczej, która orzeka ostatecznie większością głosów (ord. art. 68).

W razie niejednoznaczności orzeczenia, należy niejednoznaczność wnieść do protokołu. Zarzuty co do tożsamości osoby mogą być wnoszone ustnie lub piśmiennie, ale tylko dopóty, dopóki osoba, o którą chodzi, nie oddała głosu (ord. art. 63).

V. Przepisy ogólne.

1. Przed rozpoczęciem głosowania komisja i przedstawiciele grup wyborczych powinni się przekonać, czy urna jest próżna. Od tej chwili aż do skończenia głosowania, urny w żadnym razie nie wolno otwierać (ord. art. 67).

2. Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do chwili zakończenia winni być obecni w lokalu wyborczym bez przerwy co najmniej trzech członków Miejskowej Komisji Wyborczej (ord. art. 56).

Przewodniczącemu komisji i członkowi komisji, wybranemu do pisania protokołu, nie wolno równocześnie oddalić się z lokalu wyborczego (ord. art. 56 ustęp 2).

3. Z uderzeniem godziny dziesiątej wieczorem przewodniczący nakazuje zamknięcie lokalu wyborczego. Odtań mogą głosować tylko wyborcy, którzy jeszcze przed uderzeniem godziny dziesiątej znajdowali się w lokalu wyborczym (ord. art. 73).

4. Przewodniczący ogłasza, że głosowanie jest ukończone, mieszczą koperty, złożone do urny wyborczej i liczy je, nie otwierając ich.

Jednocześnie ustawia się na podstawie notatek na liście wyborców ilość osób, które głosowały.

Gdyby liczba ta mimo kilkakrotnego liczenia różniła się od liczby kopert, wyjętych z urny, należy to w protokole zaznaczyć, podając okoliczności, mogące wyjaśnić przyczynę niezgodności (ord. art. 74).

5. Protokół głosowania winno się pisać podług załączonego wzoru (ord. art. 59).

Świerdzenie wyniku głosowania w Miejskiej Komisji Wyborczej.

1. Natychmiast po ukończeniu głosowania przystępują komisja do obliczenia głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów (ord. art. 75).

II. Nieważne są (ord. art. 76):

1) karty do głosowania, włożone do kopert, niezapечатowanych w stempel Główniej Komisji Wyborczej,

2) karty do głosowania, włożone do kopert, oznaczonych w sposób, odróżniający je od innych kopert,

3) karty do głosowania, nie wykazujące żadnego numeru listy kandydatów,

4) karty do głosowania, zawierające oprócz jednego numeru listy kandydatów jeszcze inne dodatki, np. kilka rozmaitych numerów list kandydatów - nazwisko lub nazwiska kandydatów - nazwiska wyborcy lub inne nazwiska - jakiegokolwiek bądź inne dodatki itp.,

5) karty do głosowania, które w większej ilości znajdowały się w jednej i tej samej kopercie i nie zachodzi przypadek, podany poniżej pod III ustęp 3.

III. Numery na kartach głosowania mogą być drukowane, hektografowane, pisane ołówkiem, piórem lub na maszynie - dalej wolne numery wypisać cyframi arabskimi lub rzymskimi albo literami (instr. do art. 62).

Dodatki, umieszczone przy numerze listy jak „No“ - „Numer“ - „lista No“ - „głosuje na listę“ itp. - nie unieważniają karty (instr. do art. 62).

Kilka kart, włożonych w jedną kopertę, a wykazujących jeden i ten sam numer listy kandydatów uważa się za jedną kartę.

IV. O nieważności kart stanowi Miejskowa Komisja Wyborcza. Tę nieważność sprawdza Główna Komisja Wyborcza.

Orzeczenie Główniej Komisji Wyborczej podlega w razie wniesienia protestu przeciw wyborowi posłów rozpatrywaniu przez Sąd Najwyższy (ord. art. 77).

V. Karty do głosowania, unieważnione przez Miejskową Komisję Wyborczą, należy oznaczyć numerami bieżącymi, włożyć w należące do nich koperty i wraz z kopertami dotychczas do protokołu (ord. art. 78, instr. do art. 78).

VI. Protokół muszą podpisać wszyscy członkowie Miejskowej Komisji Wyborczej, jakoteż przedstawiciele poszczególnych grup wyborców o ile byli obecni przy zakończeniu głosowania.

Każdy członek komisji, uważający protokół za niezgodny z rzeczywistością, ma prawo podyktowania swego oświadczenia do protokołu lub złożenia tego oświadczenia (ord. art. 79).

VII. Protokół z załącznikami, dalej:

- 1) z unieważnionymi kartami do głosowania, włożonymi stosownie do przepisu pod V w odnośne koperty,
- 2) z ważnymi kartami do głosowania, wyjętymi z kopert,
- 3) z kopertami, odnoszącymi się do ważnych kart do głosowania

należy przestać Główniej Komisji Wyborczej (instr. do art. 78).

Świerdzenie wyniku głosowania w całym okręgu wyborczym.

I. Odnośne posiedzenie Główniej Komisji Wyborczej odbywa się najpóźniej na trzeci dzień po głosowaniu a więc (4. czerwca r. b.) (ord. art. 80).

II. O miejscu i czasie tego posiedzenia wiadomość przewodniczący Komisji wglądnie jego zastępcą przynajmniej 24 godzin przedtem tak członków komisji, jako też pełnomocników grup wyborczych (ord. art. 80).

III. Główna Komisja Wyborcza:

- 1) oblicza głosy, oddane na poszczególne listy kandydatów (ord. art. 81),
- 2) rozdziela mandaty poselskie między poszczególne listy (ord. art. 81),
- 3) spisuje z czynności swej protokół; w protokole należy umieścić wszystkie obliczenia, dokonane przy obrachowywaniu głosów (ord. art. 82),

IV. Przewodniczący Główniej Komisji Wyborczej wzgl. jego zastępcą:

- 1) ogłasza (po ustaleniu treści protokołu, podanemu pod III 3) wynik głosowania (ord. art. 83).
- 2) podaje wynik ten do publicznej wiadomości w dzienniku miejscowym lub w inny sposób, używany w tej miejscowości (ord. art. 83).
- 3) wystawia bezzwłocznie dla każdego z wybranych posłów list wyrzetelny, zawierający (ord. art. 84): a) nazwę okręgu wyborczego, b) dzień wyborów, c) imię, nazwisko, zawód, miejsce zamieszkania i wiek wybranego.

Listy wierzytelne podpisują wszyscy obecni członkowie Główniej Komisji Wyborczej.

V. Następnie odczytuje się uzupełniony protokół i podpisują go wszyscy obecni członkowie Główniej Komisji Wyborczej (ord. art. 85). Odpis tego protokołu uwierzytelniony przez przewodniczącego Główniej Komisji Wyborczej, przesyła tenże Naczelnikowi kancelarii izby poselskiej (ord. art. 86 ustęp 2).

VI. Oryginał protokołu wspólnie:

- 1) z aktami Miejskowych Komisji Wyborczych,
- 2) z aktami Główniej Komisji Wyborczej,
- 3) z ważnymi i nieważnymi (oddzielnie spakowanymi) kartami do głosowania

należy opakować w papier, opieczętować, opatrzyć napisem, oznaczającym zawartość i odesłać do pierwszego prezesa Sądu Najwyższego (ord. art. 86 ustęp 1 i instr. do art. 79).

Ueberfetzung des Dzial urzędowy.

Betrifft der Dekret über 8 stündige Arbeitszeit. Kreisblatt vom 22. April 1919.

Sämtliche Läden sind an den Arbeitstagen von 8 Uhr früh bis 6 Uhr abends offen zu halten. In dieser Zeit sind dem Personal zwei freie Stunden zur Mittagspause zu gewähren.

Den Milchgeschäften kann gestattet werden, eine Stunde früher das Geschäft zu öffnen. An Sonn- und Feiertagen sind die Geschäfte gänzlich zu schließen. Ausnahmen sind nur bei den Milchgeschäften, Bäckereien und Blumenhandlungen mit frischen Blumen zulässig, und zwar in den Stunden von 8 bis 9^{1/2} Uhr früh. Ausnahmeformtage, an welchen erlaubt ist, die Geschäfte auf zu haben und das Personal durch 8 Stunden zu beschäftigen werden auf 4 festgesetzt und zwar zwei Sonntage vor Weihnachten, ein Sonntag vor Ostern und ein Sonntag vor Pfingsten.

An Orten, wo ein Ablauf auf den Sonntag fällt, kann ausnahmsweise das Personal acht Stunden beschäftigt werden.

Krotoschin, den 20. Mai 1919.

Der Starost.
Skoroszewski.

Die Herren Bürgermeister, Orts- und Gemeindevorsteher, bezw. ihre Stellvertreter erlaube ich, mir bis zum 3. Juni d. Js. ein Verzeichnis (nach dem Muster der Vorführungsliste) der in ihrem Bezirke vorhandenen Pferde einzureichen.

Nachstehende Pferde sind in Spalte „Bemerkungen“ besonders kenntlich zu machen:

- a) die unter 4 Jahre alten Pferde,
- b) die Hengste,
- c) die Stuten, die entweder hochtragend sind innerhalb der letzten 14 Tage abgefohrt sind
- d) die Pferde, die auf beiden Augen blind sind
- e) die Pferde, welche wegen Krankheit nicht mehr fähig sind oder wegen Anstreckungsgefahr im Stall nicht verlassen dürfen.

Die Pferde 1. der Offiziere, die von ihnen Dienstgebrauch gehalten werden und 2. der Posten, welche zur Beförderung der Post kontraktlich gehalten werden müssen, sind in das Verzeichnis nicht aufzunehmen.

Krotoschin, den 20. Mai 1919.
Der Starost.
Skoroszewski.

Die Geschäftsnummer der Einkommensteuer-Berantlagungs-Kommission (im Landratsamt) für das Publikum nur noch am Dienstag und von 9-12 Uhr vormittags geöffnet.

Krotoschin, den 21. Mai 1919.
Der Starost.

Bei der Firma Albin Wiatrolik in Krotoschin ist eine Mehlverkaufsstelle errichtet worden.

Krotoschin, den 19. Mai 1919.
Der Starost.

Die noch im Rückstand gebliebenen Guthobenen Landwirtschaftskammerbeiträge umgeben an die Kreiskasse hier abzuführen.

Krotoschin, den 21. Mai 1919.
Der Starost.

Bekanntmachung.

Es wird hiermit öffentlich bekannt gegeben, sämtliche Bahnverbindungen mit Deutschland aufgehoben worden sind. Darum werden keine Reisebriefe nach Deutschland ausgeföhrt.

Krotoschin, den 23. Mai 1919.
Zrodowski, Platzkommandant.

Die Landbesitzer stehen in diesem Jahre bis 1. August auf den Stationen.

Krotoschin, den 20. Mai 1919.
Polesches Landgestüt Orien.

Verordnung, betreffend polnische Staatspapiere.

§ 1.

Sämtliche Gelder, die nach deutschen und preussischen Befehlen und Verordnungen in deutschen preussischen Staatspapieren angelegt werden, dürfen in polnischen Staatspapieren angelegt werden.

§ 2.

In sämtlichen Fällen, in denen bestehende und Verordnungen die Anlage mündelsicherer Vorhaben, können solche Gelder in polnischen Staatspapieren angelegt werden.

Poznań, den 2. Mai 1919.

Komisarjat Naczelniej Rady Ludowej.
Adam Poszwiński. X. Adamski.

Betrifft Handel mit Zichorie.

Es wird darauf aufmerksam gemacht, daß Handel mit Zichorie nicht frei ist; er unterliegt mehr Beschränkungen nach den bisherigen Vorschriften insbesondere der Bekanntmachung betreffend vom 6. April 1916 (Reichs-Ges.-Bl. S. 254) mit Änderung vom 8. Juni 1917 (Reichs-Ges.-Bl. S. 254). Durch eingetretene Aenderung der politischen Lage an Stelle des „Kriegsausschusses“ auf Grund der Ordnung des Kommissariats der Naczelnja Rada vom 7. Januar d. Jhr. das Sanpternachwamt Posen eingetreten, welcher seinerseits die Befehle auf die Bezirkswirtschaftsstelle in Posen übertragen hat.

Wer Vorräte an Zichorie besitzt, hat die notwendige Menge und Ort der Ware der vorgenannten Bezirkswirtschaftsstelle in Posen bis 1. Juni d. Jhr. zugeben. Nichtbefolgung dieser Vorschrift hat juristisch nach den bestehenden Vorschriften Folge.

Główny Urząd Żywnościowy.
Oddział administracyjny.
podp. Dr. Drzażdżyński.

Nichtamtlicher Teil.

Von der Stimmung in Frankreich.
Verailles, 18. Mai. In der „Victoire“ Hervé alle Gründe an, die Deutschland zur Uebergangung zwingen, unter ihnen auch den, daß das deutsche arbeitssame und mutige deutsche Volk auch demoralisiert und schlapp geworden sei, und daß es jede Uebergangung verloren habe, geföhrt aber zu, daß dieser Uebergangung und fessliche Zustand durch die Hungerblockade geföhrt sei. Trotzdem müßte man aber damit rechnen.

... im Osten der Ausführung des Friedensvertrages...
... Wiederholt entgegengekehrt werde, und...
... die dortigen Freiwilligenregimenter über Polen...
... verfallen würden. Darum müßten die Verbandsmächte...
... Schiffe zur Landung in Danzig bereitstellen. Das...
... würde dann ein neuer Grund für Deutschland sein...
... seine Unterschrift unter den Vertrag zu setzen.

Die Zustände in Rußland.

Ueber die gegenwärtigen Zustände in Rußland...
... hat ein jetzt in Warschau weilender ehemaliger russischer...
... General dem Berichterstatter der „Gazeta Warszawska“...
... einige Aufklärungen. Wir entnehmen darüber...
... dem „Dziennik Pogr.“ folgendes:

Ganz Rußland ist gegenwärtig in zwei Lager ge...
... Auf der einen Seite die „Rote Armee“, d. i. die...
... Wehrmacht der bolschewistischen Regierung und ihrer...
... Milizkräfte, auf der anderen Seite die „Weiße Garde“,...
... die in den verschiedenen Teilen der Länder verschiedenen...
... Charakter, dabei aber ein gemeinsames Hauptziel hat: die...
... Befreiung Rußlands vom Bolschewismus. Zu der...
... Weißen Garde sind auch die in verschiedenen Teilen...
... des Landes neu entstandenen besonderen politischen...
... und militärischen Organisationen zu rechnen: Die...
... Marschälle in den Norden mit Schairowski an der...
... Spitze das sibirische Unternehmen des Admirals...
... Koltchak, die Kosakenregierung im Don- und Kubangebiet...
... die von dem General Denikin in Noworossisk geleitete...
... südrussische Bewegung, der sich der Kaukasus...
... angeschlossen hat, und die Anfänge einer selbständigen...
... Organisation in der Krim. Auf der Seite der...
... „Weißen Garde“ stehen auch die russischen Bauern, die...
... die Segnungen des bolschewistischen Regimes zur...
... Genüge kennen gelernt haben. Periodisch wiederkehrende...
... Bauernaufstände zeigen, wie es um die Stimmung...
... dieses Teiles der Bevölkerung steht.

Die „Intelligenz“ als besondere Klasse in Rußland...
... ist gestorben, besteht nicht mehr. Die letzten ihrer...
... Anführer, die der blutige Terror übriggelassen hat, kennen...
... nur noch die Sorge um das tägliche Brot, um die...
... Nahrung für den ausgemergelten Körper. Der frühere...
... Direktor der Pagenchule und des Alexanderlyzeums, der...
... General des Gefolges des früheren Zaren, Schilder...
... beschäftigt sich in den Straßen Petersburgs als Schenken...
... keller, seine Frau unterstützt ihn im Kampf um das...
... tägliche Brot, indem sie Arbeiterhemden näht und die...
... Mäntel der Arbeiterfrauen mit Monogrammen bestickt.

Charakteristisch ist das riesenhafte Anwachsen der „Mani...
... Anternehmungen: fast in jedem Hause besteht ein...
... solches Unternehmen, und sie haben alle gute Einnah...
... men, denn der letzte Arbeiter und Tagelöhner läßt sich...
... seine Hände pflegen und läuft mit geschliffenen Nägeln...
... an dreieckigen Säulen herum.

Der Hunger ist so groß, daß der Tod als Folge...
... der Erschöpfung und der Hungertypus keines Menschen...
... Aufmerksamkeit mehr erregt. Handel und Gewerbe...
... ist es nicht mehr. Alle Versuche ihrer Wiederbelebung...
... stimmen kurze Zeit als kümmerliche Aushilfen...
... Maßnahmen um bald zu erstickern und zu verlöschen.

Der Gewährungsmann der „Gazeta Warszawska“ glaubt...
... daß Rußland bald das Joch der politisch und völklich...
... lebenden Regierung abschütteln wird. Es ist überzeugt...
... von dem endlichen Sieg der Weißen Garde, ohne streit...
... den Zeitpunkt dieses Sieges auch nur annähernd...
... voraussagen zu können.

Dieser Sieg, schloß der General seine Ausführun...
... gen, wird zur Geburt eines neuen russischen Staates...
... führen, der zwar nicht der frühere Koloss, trotzdem aber...
... groß und stark sein wird.

Aus Stadt und Provinz.

Krotoschin, den 24. Mai 1919.

* Der Post und Telegraphenverkehr über die De...
... markationslinie hinaus ist bis auf Weiteres gesperrt.

* Verhandlungen über Internierte und Gefan...
... gene. Wie von der Presseabteilung des Obersten polnischen...
... Volksrates mitgeteilt wird, ist der Vorsitzende...
... Berliner Vereins „Charitas“, Dr. Piotrowski, in...
... Warschau eingetroffen, um im Auftrage des preussischen...
... Kriegsministeriums über die Internierten- und Gefan...
... genfrage zu verhandeln. U. a. soll der preussischen...
... Regierung die Einfuhr von Wäsche usw. für die deut...
... schen Gefangenen und Internierten gestattet werden...
... falls der Paketverkehr von dem besetzten Gebiet nach...
... Deutschland an die polnischen Kriegsgefangenen und...
... Internierten zugelassen wird.

Dürowo, 18. Mai. Unsere Gasanstalt hat ihren...
... Betrieb wieder aufgenommen, ohne ihre Gaspferkenden...
... zurückbehalten. Allerdings ist der Preis des Gases be...
... stehend in die Höhe gegangen.

Kaßen, 18. Mai. Die versuchsweise eingeführte...
... steuerfreie Abgabe von Brennspiritus an die Bevölker...
... ung des Kreises ist vom Statosen wieder rück...
... genommen worden, weil der Brennspiritus von...
... großen Bevölkerungskreisen in ausgedehntem Maße...
... zu Erntebrennwein umgearbeitet und dadurch die...
... Trunksucht bedenklich gefördert wird.

Posen, 19. Mai. Der Eisenbahnverkehr nach...
... Kreuz, der am Freitag eingestellt worden war, ist heute...
... früh wieder aufgenommen worden, nachdem gestern...
... von dort aus ein Personenzug hier eingetroffen war.

Posen, 21. Mai. Erneute Einstellung des Bahn...
... verkehrs nach Kreuz. Der Bahnverkehr nach Kreuz...
... ist gestern wieder eingestellt worden; der gestern morgen...
... von hier abgelassene Personenzug ist nachmittags 2...
... Uhr hierher wieder zurückgekehrt.

Posen, 21. Mai. (Wieder ein tödlicher Straßen...
... unfall!) Gestern vormittag gegen 11½ Uhr verlor...
... der 7jährige Sohn des Steinstraße 7 wohnenden Re...
... serve-Lokomotivführers Achtelick am Bismarckplatz etwa...
... 8-10 Meter hinter der Haltestelle auf die Hinterplat...
... form des Motorwagens eines in voller Fahrt nach...
... der Endstation Wilda begriffenen Straßenbahnzuges...
... aufzuspringen. Er trat hierbei zu kurz, rutschte ab...
... und geriet mit dem linken Bein unter die Rückseite des...
... Anhängewagens, sodaß ihm das Bein unterhalb des...
... Knies glatt abgefahren, das rechte Bein erheblich...
... gequetscht wurde. Nachdem der Straßenbahnzug sofort...
... zum Stehen gebracht worden war, wurde der Knabe...
... im bewußtlosen Zustande in das Lazarett der Maschinen...
... bauschule übergeführt, wo er kurz darauf seinen schmerz...
... volle Belegungen erlag. Der beklagenswerte Unfall ist...
... lediglich auf die neuerdings wieder namentlich auch...
... den Schulkindern um sich greifende Unsitte zurückzu...
... führen, während der Fahrt auf die Straßenbahnwagen...
... aufzuspringen.

Hohensalza, 18. Mai. Tödlich verunglückt ist...
... beim Kohlenholen von der Gasanstalt der Schmied...
... Franz Krobachi von hier. Er geriet dabei zwischen die...
... Puffer der Wagen und wurde so schwer verletzt, daß...
... in kurzer Zeit der Tod eintrat. — Der „Kuj. Vote“...
... berichtet: Wegen umfangreicher Lebensmittelschleubungen...
... nach Deutschland sind mehrere Kaufleute und andere...
... Personen in militärische Unternehmungshaft genommen...
... worden. Der Hauptschuldige ist wie verlautet, auf...
... einer Schmuggelfahrt in der Nähe von Argonau von...
... diesseitigen Patrouillen erschossen worden.

Gnesen, 18. Mai. Ein 16 jähriger Bäckerlehrling...
... der erst seit 3 Wochen bei einem hiesigen Bäckermei...
... ster Franz Krobachi von hier, hat diesem 334 M., die er bei...
... der Kundschaft einkassiert hatte, unterschlagen und war...
... dann nach Posen und Hohensalza gefahren. Bei seiner...
... Rückkehr nach Gnesen wurde er festgenommen. —...
... Den zwölften Jüngling besetzte dieser Tage der Storch...
... dem Anfielerpaar Noerendorf in Charlottenhof bei...
... Gnesen.

Schneidemühl, 17. Mai. Ein Monteur Otto...
... Haas aus Berlin-Pankow machte seit längerer Zeit...
... Freifahrten auf der Strecke zwischen Berlin und...
... Schneidemühl. Den Fahrgästen gegenüber erklärte er...
... daß er im Auftrage des Volkzugesrats ihr Gepäck zu...
... revidieren habe. Alle Lebensmittel, die er dabei fand...
... beschlagnahmte er. Mit gefüllten Papieren, die auf...
... den Volkzugesrat, den Arbeiterrat usw. ausgestellt...
... und mit Unterschriften von Scheidemann, Mollenhuth...
... Müller usw. versehen waren, wies er sich so sicher aus...
... daß niemand an seiner Eigenschaft zweifelte. Die be...
... schlagnahmten Lebensmittel verkaufte Haas zu teuren...
... Preisen in Berlin. Jetzt wurde der Schwindler auf...
... frischer Tat ergriffen. — In einem Anfall von Schwer...
... mut hat der Arbeiter Wnuk seine Wohnung verlassen...
... und ist nicht zurückgekehrt. Man nimmt an, daß er...
... sich ein Leid angetan hat. Während er im Felde war...
... starben ihm 2 Kinder an Grippe. Seine Frau ist...
... lungenleidend. — Eine verscharte Leiche wurde auf...
... dem Giesefchen Gute Landhof bei Brodden beim...
... Pfügen gefunden. Ansehend liegt ein Mord vor...
... Vermißt wird ein Zivilgefangener, der wohl mit dem...
... aufgefundenen Ermordeten identisch ist.

Aus den Nachbarprovinzen.

Beuthen, 20. Mai. Wie der „Oberschlesische...
... Warden“ meldet, wurde auf der Chaussee nach...
... Hohenlinde ein Wagen der Fürstlich Donnermarschens...
... Verwaltung in Neudeck von acht Banditen überfallen...
... die den Kutscher und das Begleitpersonal vom Gefährt...
... rissen und mit dem Wagen davonfuhren. Im Wagen...
... befanden sich 300000 Mark Lohngelder, die einer...
... Bank in Beuthen zugeweiht werden sollten. Die...
... Räuber sind unerkannt entkommen.

Marienburg, 17. Mai. Einem gemeinen Racheakt...
... ist der Gendarmenwachmeister Gruschel zum Opfer...
... gefallen. Er hatte in dem benachbarten Hoppenbruch...
... einen Einbruchsdiebstahl aufgebrocht und mehrere jugend...
... liche Diebe verhaftet. Beim Transport entwichen sie...
... ihm, lauerten ihm auf und gaben aus dem Hinterhalt...
... aus einer Pistole eine Anzahl Schüsse auf ihn ab. Er...
... wurde sehr schwer verwundet nach dem Krankenhaus...
... geschafft. Als Täter wurde der Arbeiter Paul Rauh...
... verhaftet.

Krone a. Br. 21. Mai. Unsere Umgegend wird...
... noch immer von uniformierten Räubern arg heimgesucht...
... Am Dienstag abend drangen drei Personen in Uniform...
... bei dem Besizer Semrau in Neuglinke ein und ver...

langten mit vorgehaltenen Revolvern Geld und son...
... stige Wertgegenstände. Sie durchsuchten das ganze Haus...
... und raubten 200 M. in bar. Auf vieles Bitten des...
... Besizers gaben sie 40 M. zurück und suchten mit dem...
... Rest das Weite.

— Ein berühmtes Kriegspferd. Es war im...
... Jahre 1850, der berüchtigte Minister Friedrich Hasfen...
... dungs -- der „Hessen Fluch“, wie ihn der Volksmund...
... nannte -- war in Kurhessen von neuem an die Spitze...
... des Ministeriums getreten und hatte die dem Volke...
... 1848 gemachten Zugeständnisse wieder beseitigt. Da...
... verlegten die Beamten, sogar Polizei und Herr, den...
... Gehorsam, und der Kurfürst wandte sich an den Bundes...
... tag in Frankfurt um Beistand, der ihm auch gewährt...
... wurde. Ein österreichisch-bayerisches Exekutionsheer...
... rückte in Kurhessen ein, -- die sogenannten „Straf...
... baren“, -- wogegen Preußen protestierte. Dieses...
... schickte daher ein Korps unter General Goeben gegen...
... die Truppen der Bundesexekution. Bei dem Dorf...
... Bronzell, südlich von Fulda, stießen am 8. November...
... die gegenseitigen Vortruppen aufeinander und wechselten...
... einige Schüsse, wobei fünf österreichische Jäger und ein...
... preussisches Trompeterpferd verwundet wurden. Dieses...
... Pferd, benannt unter dem Namen „Der Schimmel von...
... Bronzell“, ist viel gefeiert worden; in zahlreichen...
... Gedichten wurde es verherrlicht. Es gehörte dem preussischen...
... 10. Husarenregiment an, und da es einen Schutz in...
... die Hinterkeule bekommen hatte, wurde damals in...
... Offizierskasinos manche Bombe oder Flasche Sekel auf...
... die Heilung und das Wohl des Schimmels getrunken...
... den einzigen Verwundeten in diesem „Kriege“ auf...
... preussischer Seite. Geheilt wurde es denn auch, aber...
... das Schicksal des Pferdes war doch kein so freund...
... liches, wie man es nach solcher Berühmtheit und bei...
... dieser Vergangenheit hätte erwarten sollten. Die Kugel...
... hatte den Knochen nicht verletzt und blieb im Fleische...
... sitzen, aber der Schimmel, eine Stute namens „Heloise“...
... wurde nach der Demobilisierung zunächst Rekrutensperd...
... dann im Herbst 1851 ausgemergelt und verkauft. Nach...
... dem der Schimmel in den Besitz eines Lohnfuhrmannes...
... in Achtersleben gelangt war, wurde das leichte Husaren...
... sperd an den schweren Lastwagen gespannt. Als bald...
... darauf vor der Wohnung des Kommandeurs Pfalter...
... arbeiten ausgeführt wurden, wurde Heloise zum Kies...
... fahren benutzt und eines Tages, als der Wagen fest...
... gefahren, unbarmherzig geprügelt und roh behandelt...
... Der Kommandeur hatte von seiner Wohnung den...
... Vorgang beobachtet und Heloise erkannt. Er nahm...
... Veranlassung, das Offizierkorps für das Pferd zu...
... interessieren, und dieses wurde angekauft, um es töten...
... zu lassen. Der Tierarzt schnitt dann am erfolgten...
... Tötung die Kugel heraus, die sich inzwischen nur eine...
... Handbreit tiefer gesenkt hatte, als die Narbe zeigte...
... Die Kugel wurde sodann in einem Etui dem Regiment...
... zur Aufbewahrung übergeben. Das war das Ende des...
... einst viel befugenen Schimmels von Bronzell.

— Goldfunde in Lappland? Das Schwedische...
... Patentbüro teilt mit, daß ein in Lappland wohnen...
... der Kronschleisman große goldführende Schwarzfunde...
... gemacht habe, die einer größeren Bergwerksgesellschaft...
... in Stockholm angeboten worden sind. Diese Gesell...
... schaft wird jetzt eine Expedition von Goldgräbern aus...
... rüsten, die ihr Glück in dem neuen Alaska versuchen...
... sollen. Bereits früher sind in Lappland und zwar in...
... den Flußläufen bei Hanasjoja, Joasjojok und Basku...
... jak goldführende Sande gefunden worden, doch hatte...
... sich die Ausbeutung nicht gelohnt.

Nachrichten der evangelischen Kirche.

Gestorben: Die Rentenempfängerin Emilie Blümel...
... geb. Schubert im Alter von 75 Jahren; die Witwe...
... Susanna Broda geb. Wolkenstein im Alter von 69...
... Jahren; die Jungfrau Elise Koch im Alter von 23...
... Jahren; der Soldat Richard Seifert von der Min...
... nerwerfer-Komp. Bilkowo im Alter von 21 Jahren.

Gottesdienst: Rogate (25. 5.) 8 Uhr Frühgottes...
... dienst mit anschließender nachträglichter Einsegnung...
... eines Konfirmanden, Superintendent Renowang; 10...
... Uhr Hauptgottesdienst Pastor Paech; 11½ Uhr Kin...
... dergottesdienst für Knaben derselbe.

Amtswoche Pastor Paech.

Himmelfahrtsfest: (Donnerstag den 29. 5.) Früh...
... gottesdienst um 8 Uhr mit anschließender Abendmahls...
... feier Pastor Paech; 10 Uhr Hauptgottesdienst Super...
... indent Renowang; 11½ Uhr Kindergottesdienst für...
... Knaben und Mädchen gemeinsam Pastor Paech.

Sonntag (25. 5.) ½ 4 Uhr nachm. Jünglingsverein...
... Rav. Str. Nr. 6 Hinterhaus. Am selben Tage nachm...
... 4 Uhr Jungfrauenverein im Jugendheim.

Gottesdienste für die Synagogen-Gemeinde.

Freitag Abend 7¾ Uhr, Sonnabend Morgen 10...
... Uhr, Neumondswoche 10½ Uhr, Mincha 4 Uhr...
... Sonnabend Ausgang 9,40 Uhr. Wochentags Morgen...
... 6½ Uhr, Abends 7¾ Uhr.

Obwieszczenie.

Nieustannie nieprzepraszanie przepisów policyjnych zniewalają mnie do ponownego ogłoszenia, że każde uszkodzenie i zanieczyszczenie w książęcym parku dróg i ławek, zrywianie kwieciami i gałęzi, chodzenie i skakanie po trawnikach, jeżdżenie kołowcami, rzucanie piłki nożnej na gawkach i placach bez względu na karane będzie.

Upraszam zarządy towarzystw i szkół, władze wojskowe i policyjną, ażeby utrzymać porządek, spokój i bezpieczeństwo w parku książęcym, o pomoc i wszelkie wykroczenia i pustoty surowo karać.

Chodzenie po mostku przy skrzyniach z rybami i ogrodzonych miejscach jest surowo zakazane.

Przebywanie w parku jest do 15. czerwca do godz. 1/2 11, od 16. czerwca tylko do godz. 10 wiecz. dozwolone.

Krotoszyn Zamek, 20. maja 1919.

Zarząd dworski.

Bekanntmachung.

Die fortgeleitete Nichtbeachtung der bestehenden polizeilichen und gefeglichen Verordnungen für die Benutzung des dem Publikum in so weitgehendster Weise offenstehenden fürstlichen Schlossgartens zwingen mich, erneut darauf hinzuweisen, daß von nun an jede Beschädigung und Verunreinigung der Anlagen und Bänke, das Abreißen von Blüten und Zweigen, dann das Betreten und Herumtummeln auf den Rasenflächen, das Radfahren auf den hierzu verbotenen Wegen, das Fußballspielen auf den Wegen und Plätzen überhaupt unannehmlich geahndet wird.

Ich bitte hierzu auch die Herren Vorstände und Mitglieder der Lehranstalten und die t. Militärbehörden auch die Polizei in der Aufrechterhaltung der Ordnung, Ruhe und Sicherheit im fürstlichen Schlossgarten mich weitgehendst unterstützen zu wollen und wahrgenommene mutwillige Beschädigungen und Rohheiten zur Bestrafung zu bringen.

Der Aufenthalt im fürstlichen Schlossgarten, soweit er dem öffentlichen Verkehr freigegeben ist, ist bis 15. Juli nur bis Abends 1/2 11 Uhr gestattet, vom 16. Juli ab nur bis 10 Uhr. Das Betreten der Fischhütterbrücke und der besonders eingezäunten Teile ist strengstens untersagt.

Krotoschin Schloß, am 20. Mai 1919.

Der Gutsvorsteher.

Bilanz am 31. Dezember 1918.

Aktiva.		Mk.	
Kassenbestand			3 650,37
Geschäftsguthaben b. d. Provinzial-Genossenschaftskasse für Polen			1 000,00
Ausland in laufenden Rechnungen bei Genossen			18 744,84
Hypotheken			1 000,00
Guthaben bei der Prov.-Gen.-Kasse			
a) in laufender Rechnung			47 432,98
b) gegen einmonatige Kündigung			10 000,00
Wertpapiere			24 440,00
Inventar			97,00
Forderung an die Deutsche Mittelstandskasse für den Fall der Inanspruchnahme aus übernommener Bürgschaft für Aniederungsentgelte			2 175,43
Ausland für Waren			1 020,73
Zinsenrest für Kriegaanleihe			280,00
Summe der Aktiva	Mk.	109 761,35	

Passiva.		Mk.	
Geschäftsguthaben der Genossen			3 684,80
Reservefonds			1 340,32
Betriebsrücklage			1 234,85
Spareinlagen			73 390,50
Schuld in laufenden Rechnungen an Genossen			28 260,64
Bürgschaftssicherheitsfonds			2 175,43
Summe der Passiva	Mk.	110 147,14	
Verlust	Mk.	385,79	

Zahl der Genossen am Anfange des Geschäftsjahres: 55
Zugang: 6, Abgang: 2
Zahl der Genossen am Schlusse des Geschäftsjahres: 59
Deutsch-Rothschmin, den 28. April 1919.

Spar- und Darlehnskasse

eingetragene Genossenschaft mit unbeschränkter Haftpflicht.
Buhr. W. Schulz.

Durch Beschluß der Mitgliederversammlung vom 7. Mai 1919 ist der Alumnatsverein zu Krotoschin aufgelöst.

Alle diejenigen, welche noch etwas von dem Verein zu bekommen haben, wollen ihre Forderungen bei Herrn J. Wolf Ring 26

bis zum 15. Juni 1919

anmelden.

Krotoschin, den 22. Mai 1919.

Alumnatsverein in Liquidation.

R. Adolphi. Friede. Wolf.

Hotel Strzelnicy.

W niedziele, dnia 25. maja, o godz. 5³⁰ rano
Koncert w ogrodzie.

Również po poł. od godz. 3. począwszy.

Polecam

dobre ciasta. kawę prawdziwą i czekoladę.

Codziennie nogi i flaki.

Majętność Pempowo

(poczta i stacja kolejowa, pow. Gostyński, W. Ks. Poznańskie)

ma

ze swojej owczarni zarodowej
niemieckiej ciemnogłowej owcy mięsnej
(Typ Hampshire)

50 baranów rozplodowych

na sprzedaż.

Kierownik: Jan Heyne-Lipsk.

Inteligentne panie i panów

chcących się wykształcić na urzędników poczty prosimy o zgłoszenie się do dyrektora poczty w Krotoszynie.

Rewizorom mięsa i trzyczin z tutejszego powiatu do wiadomości, że w krótkim czasie egzaminować będą. Termin egzaminu każdemu rewizorowi doniosę osobno.

Krotoszyn, dnia 22. maja 1919.

Dr. Gasse, powiatowy weterynarz.

Den Fleischschauern und Trichinenschauern des Kreises gebe ich bekannt, daß ich in Kürze die Nachprüfungen vornehmen werde. Die Prüfungstermine werde ich den einzelnen Fleischauern noch besonders mitteilen.

Krotoschin, den 22. Mai 1919.

Dr. Gasse, Kreisierarzt.

Lekcyje Tańca!

W środe, 11. czerwca rozpoczynam w Krotoszynie na sali w strzelnicy tegoroczny kurs tańca i estetyki. Mazura i węgierkę także ćwiczę. Zgłoszenia przyjmuje w środe, 11. 6. w poł.

Julia Flechtmann
Poznań, ul. Rycerska 39.

Te osoby, które od mego robotnika Adolfa Kallmanna uprzą, linki i rozmaite inne przedmioty w mojej nieobecności kupiły albo pożyczę, są mi z nazwiska znane, dlatego wzywam te osoby o oddanie wszystkich kupionych rzeczy a pieniądze za takowe wrócić, w przeciwnym razie pociągnę wszystkich tych do odpowiedzialności sądowej. Za długi, które Kallmann porobił, nie odpowiadam.

Karol Gerlach

lymczas. Miłkisch rynek 31.

Canz-Unterricht!

Am Mittwoch, 11. Juni beginnt in Krotoschin in Saale des Schützenhauses mein diesjähriger Cirkel für Canz- u. Anstandslehre. Mazur, Węgierka etc. werden gelehrt. Anmeldungen nehme ich am genannten Tage von Mittag an entgegen.

Frau Julia Flechtmann
Poznań, ul. Rycerska 39.

Alle diejenigen Personen, welche von meinem Kuischer Adolf Kallmann Geschirre, Leinen, Säume und andere Sachen während meiner Abwesenheit gekauft oder geborzt haben, sind mir mit Namen bekannt. Ich fordere sie daher auf, gegen Erstattung des Kaufpreises alles zurück zu geben, andernfalls ich gegen diese Leute gerichtliche vorgehe. Auch für Schulden, die Kallmann gemacht hat, komme ich nicht auf.

Carl Gerlach

3. St. Miłkisch Ring 31.

konie na rzeź

kupuje zawsze. W przypadku nieszcześcia przybędę natychmiast na miejsce.

Paweł Dubielczyk,

Tel. 177. Ostrowo.

Bauerlaubnisschneid

Schlacht-pferde

kaufe ich andauernd. Bei Unglücksfällen bin ich sofort zur Stelle.

Paul Dubielczyk,

Tel. 177. Ostrowo.

find vorrätig in der Kreisblattdruckerei.

Hotel Schützenhaus.

Sonntag, den 25. Mai, vorm. 5³⁰
Gr. Garten-Früh-Konzert.

Desgleichen auch von 3 Uhr nachm. ab.

Empfehle

gutes Gebäd, Bohnentaffee und Schokolade.

Jeden Tag Flaki- und Eisbeinessen.

Herrschaft Pempowo

Post- und Eisenbahnstation, Kreis Gostyn, Prov. Pohl

empfiehlt

aus ihrer Stammschäferei

Deutsches schwarzköpfiges Fleischschaf
(Hampshire Typ)

50 Zuchtböcke

in freihändigem Verkauf.

Leitung: Joh. Heyne-Leipzig.

Wetnę owcza

praną i niepraną, kupujemy placąc najwyższe każdorazowe notowanie.

Rolnik

Towarzystwo zakupu i sprzedaży
zap. z ogr. p.
w Krotoszynie.

Kaufmännische Privatschule von Preiß

Bojen 0 1, Ritterstraße 29,
Gegründet 1893. Telefon Nr. 2890.

Am 3. Juli beginnen neue Lehrgänge. Ausbildung in allen Handelsfächern, Kurzschrift und Maschinenschreiben. Viertel-, Halbjahres- u. Jahreskurse. Einzelunterricht jederzeit.

Landwirtsch. Buchführung. Unterricht im Polnisch. Ausführliche Prospekte kostenlos.

Nowy dom

z ogrodem, który się bardzo na interes rzeźnicy nadaje, jest w Pleszewie pod korzystnymi warunkami na sprzedaż. Lask. Zgł. do eksped. Oregdown.

6-8 kobiet

starszych lub młodszych mogą się do Inu tarcia zaraz zgłosić.

W. Podliszewski

Kaliska ul. 48.

Mam do sprzedania

krowy

z mlekiem i cielne, zamijam takowe na bydło na rzeź.

Również kupuję wszelkie gatunki i każdą ilość bydła.

J. Bartecki

ul. rawicka 4.

Verlobungs-Anzeigen
Hochzeits-Einladungen
Trauungs-Lieder
Hochzeits-Zeitungen
etc.
Buchdruckerei
Fritz Lach
Krotoschin
Fürstenstr. 24. Fernruf 143.

Zwei Kontoristinnen

bisher im Büro tätig, deutsch und poln. Sprachmächtig, suchen sofort oder bald Stellung im Büro oder Geschäft.
West. Angeb. unter Nr. an die Exped. d. Zig.

besseres Gräulein

als Stütze und zur Geschäftsführung für meine 3 Betriebe

fran Haase,
Gnesen,
Franziskaner Bornstr.

*****
Potrzebna do interesu rzeźniczego

działa sprzedawca

dobrze mówiąca po polsku i niemiecku; refleksyjna na 1. siłę. Laskawe Oferty do eksped. Oregdown.

*****
się uprasza.

Gute Milchziege

zu verkaufen
Ralschowerstr. 5.

Fremdenweldzejettel

sind vorrätig in der Kreisblattdruckerei.

Wahlbücher

sind erhältlich in der Kreisblattdruckerei.

Vieh-Kontrollbücher für Händler

empfiehlt
Fritz Lach, Buchdruckerei.